

ÖĞRETİM İLKELERİ, KURAM-MODEL VE YAKLAŞIMLARI

ÖĞRETİM İLKELERİ

Belirlenen hedeflere ulaşmak için düzenlenen öğretim sürecinin (eğitim durumlarının) planlanmasında ve uygulanmasında, doğruluğu ve geçerliği kabul edilmiş olan birtakım ilkelere uyulmalıdır. Bu öğretim ilkeleri davranış değiştirme sürecini rastgele olmaktan çıkarır. Öğrenmenin nitelikli olmasını sağlar.

Öğretim sürecinde öğretmenlere rehberlik eden başlıca öğretim ilkeleri şunlardır:

Öğrenciye görelilik: Öğretimde, öğrencinin temel alınmasını ifade eder. Yani; öğrenci ilgileri, beklentileri, ihtiyaçları, hazırbulunuşluk düzeyleri ve öğrenme hızları temel alınmalıdır.

Bilinenden bilinmeyene: Birey, yeni öğrenecekleri ile daha önce öğrendikleri arasında ilişki kurabilirse daha etkili ve kalıcı öğrenir. Bunun için öğrencide var olan bilgi, beceri ve tutumlar dikkate alınmalıdır.

Somuttan soyuta: Somut kavramların öğrenilmesi, soyut kavramların öğrenilmesinden daha kolaydır.

Yakından uzağa: Öğretim; yer, yaşantı ve zaman açısından daha yakın olandan daha uzak olana doğru olmalıdır.

Kolaydan zora: Öğrenilecek bilgilerin kolaydan zora doğru sıralanması, öğrenmeyi kolaylaştırır.

Açıklık: Öğretilenlerin açık, seçik ve anlaşılır olması öğrenmeyi destekler, kolaylaştırır.

Yaşama yakınlık (hayatilik): Bireye ihtiyaç duyacağı yararlı ve kullanışlı bilgiler öğretilmelidir. Okul, hayata hazırlık değil hayatın kendisi olmalıdır. Öğretim süreci hayattan kopuk olmamalı, durağan olmamalı; öğrenilenler işlevsel, yaşamda kullanılabilir olmalıdır.

Ekonomiklik: Belirlenen hedef davranışları en etkili olarak kazandırmak, eğitsel etkinlikleri en kısa sürede ve en verimli şekilde gerçekleştirmek, öğretim etkinliklerinde araç-gereç ve ortam açısından ekonomik davranmak gerekir.

Yaparak ve yaşayarak öğrenme: Öğrenme, "bireyin yaşantıları yoluyla" gerçekleştiğine göre öğrenmenin temellerinden biri yaparak yaşayarak öğrenmedir. Öğrenci, öğretim sürecine bizzat katılmalı, okumalı, yazmalı, tartışmalı, konuşmalı yani aktif olmalıdır.

Yapılan araştırmalar, zaman sabit olmak üzere;

Okuduklarımızın %10'unu

Duyduklarımızın %20'sini

Gördüklerimizin %30'unu

Hem görüp hem duyduklarımızın %50'sini

Söylediklerimizin %70'ini

Yapıp söylediklerimizin %90'ını hatırladığımızı göstermektedir.

TEMEL KAVRAMLAR

Yaklaşım: Öğretimin örgütlenmesinde temel alınan felsefeyi ya da merkeze alınan öğeyi ifade eden bakış açıdır. (Yapılandırmacılık gibi.)

Strateji: Hedeflere ulaşmak amacıyla kullanılacak yöntem, teknik, araç-gereçlerin belirlenmesine yön veren yoldur. (Buluş yoluyla öğretim gibi.)

Yöntem: Bir konuyu öğrenmek ya da öğretmek için bilinçli olarak seçilen ve izlenen düzenli yoldur. (Tartışma gibi.)

Teknik: Bir öğretme yöntemini uygulamaya koyma biçimi ya da sınıf içinde yapılan işlemlerin bütünüdür. (Soru-cevap gibi.)